

Muzeum

Vážení a milí čtenáři a čtenářky, rok 2022, během kterého aktivity muzeí a dalších paměťových institucí již prakticky neovlivňovala protipandemická opatření, přinesl muzeím mnoho podnětů v celém spektru jejich činnosti. Muzea se znovu plně otevřela svým návštěvníkům, vzniklo množství nových výstav, mezinárodních projektů a realizovala se řada domácích i zahraničních konferencí. Mezi nejvíce očekávané patřila 26. generální konference Mezinárodní rady muzeí ICOM v Praze, na níž se hlasovalo o nové definici muzea a která byla 24. 8. 2022 na mimořádném zasedání ICOM poměrem 92,41 % hlasů přítomných schválena. Nahradila tak stávající definici z roku 1974, o jejížž přepsání se již neúspěšně hlasovalo na posledním setkání v Kjótu v roce 2019. Nový text reflektuje společenské potřeby doby a definuje muzea nejen jako instituce sbírkotvorné, nýbrž klade důraz také na jejich přístupnost, inkluzivnost, udržitelnost a etické fungování.

Předkládané číslo časopisu Vám přináší tematické studie z výzkumné činnosti českých muzeí, příspěvek z oblasti sběratelství a dějin umění a několik zpráv z konference i nových výstav a expozic.

Dva z pěti recenzovaných článků v tomto čísle reflektují původ sbírek v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur. Helena Heroldová se zaměřila na otázku provenience konfiskátu předmětů z Číny rodiny Junowiczových z Teplic v roce 1946, zatímco Jan Šejbl představuje genezi fotografických sbírek muzea a analyzuje dochované stereoskopické snímky z Číny po stránce autorství a tematického zaměření. Kolektivní studie *Eduard Jedlička: Americký sen zlatníka z Moravy* Lucie Večerníkové z Archivu Národní galerie, Filipa Šíra a Jana Slavického z Národního muzea vůbec poprvé prezentuje životní osud moravského emigranta v Americe, jenž na konci 19. století jako první začal v USA nahrávat, vydávat a distribuovat nahrávky pro českou menšinu. Tzv. Jedličkovy Records představují významný příspěvek ke zvukovému kulturnímu dědictví české komunity v USA. Procesu a možností transferu stavebního truhlářství a jeho muzealizaci je věnována studie Lukáše Hejného z Národního

technického muzea, která je výstupem projektu NAKI II „Řeč materiálu – tradiční řemeslné technologie pro záchranu kulturního dědictví a současný životní styl“. Na rozvoj sběratelství na přelomu 19. a 20. století zaměřila svou pozornost Markéta Jarošová z Ústavu dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Karlovy Univerzity. Ve svém příspěvku sleduje sběratelskou činnost dvou žen – Francouzsky Nélie Jacquemart André a Američanky Isabelly Stewart Gardner, jež za svůj život vytvořily pozoruhodné sbírky italského renesančního umění.

Mezi 23. a 26. červnem probíhala v Edinburghu mezinárodní konference s hudebně organologickou tematikou „Domestic Music Making and its Instruments“, na níž zaznělo 44 příspěvků od odborníků z celého světa. Zprávu z ní přináší přímá účastnice Daniela Kotašová. Také letos proběhla národní soutěž Gloria musaealis, na níž obdržela cenu Českého výboru ICOM výstava Uměleckoprůmyslového muzea v Praze „Móda v modré: Tradice a současnost indiga v japonském a českém textilu“, kterou představí příspěvek Markéty Vinglerové. Zbyněk a Irena Moravcovi seznámí čtenáře s dalším letos oceněným muzejním projektem, jenž se umístil na přední příčce v muzejní kategorii archeologické soutěže Zlatý Mamut. Tím jsou „Střípky z ostravské archeologie“, které audiovizuální formou popularizují archeologické výzkumy Ostravského muzea. Vztahy a rozdíly mezi institucionálním a soukromým sběratelstvím promýšlí na příkladě průzkumu sbírky významného soukromého sběratele Karla Tutscheho příspěvek Petry Příkazské z Galerie moderního umění v Hradci Králové. Na podzim roku 2021 došlo k otevření Humboldtova fóra v Berlíně, kam se přestěhovalo Etnologické muzeum. Na kontroverze s tím spojené poukazuje zpráva Anny Řičář Libánské a Josefa Řičáře, kteří nastiňují v muzejním prostředí stále více diskutované vystavování sbírek z koloniálních kontextů, potažmo fenomén dekolonizace v muzeích.

Věříme, že Vás články v aktuálním čísle časopisu zaujmou a inspirují pro další muzejní práci.

Redakce